

Balıkesir vilâyeti
zeytinyağı için
toptan âzamî
flat koydu

AKŞAM

İngiltere Alman
esirlerinin kollarının
bağlanması hakkın-
da bir tebliğ neşretti

Sene 25 — No. 8613 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZAR 11 Teşrinievvel 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Negriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

İngiltere ile Amerikanın Çinde imtiyazlardan vazgeçmeleri

İngiltere ile Amerika Çindeki yabancılık imtiyazlarını kaldır-
maya karar verdiler. Londra ile
Vaşingtonda nesredilen beyan-
nameler iki hükümetin bu me-
seleyi Çinle konuşmaya hazır
olduklarını, yakında Çin hükü-
metine bir anlaşma taslağı sunu-
lacağını bildiriyor.

İngiltere ile Amerika, nezaketli
bir dikkat eseri olarak bu güzel
kararlarını Çin Cumhuriyetinin
otuzuncu yıldönümüne rasgetir-
mişlerdir.

Rus - Japon harbinden sonra
Mançu imparatorlarının boyun-
durduğundan kurtularak Cumhu-
riyet ilân eden bu beş yüz milyon
insanlık koca Asya ülkesi ger-
çekte hiç bir zaman ne birlik gör-
müş, ne de sürekli bir Devlet dü-
zenine kavuşabilmiştir. Zaman
zaman iş başına geçip değişen po-
litikacıların elinde, devrim sar-
sıntıları, bazan komünist, bazan
milliyetçi kavgaları geçiren Çin,
beş yıl önce Japonya'nın tecavü-
züne uğradıktan sonra aklını başı-
na toplayabilmiş, bu felâket,
vatansever bir asker etrafında az
çok sıkı millî birlik hareketi doğ-
urmıştır.

Türk tarihinin Asyayı ilgilan-
diren çok eski devirlerini bir ta-
rafa bırakırsak Çinle aramızda
politik ilişkileri yoktur. Böyle
olduğu halde, hiç kimseye zarar
dokunmayan, tarihi kadar mede-
niyeti de eski, bu sabırlı, çalış-
kan, kanaatli millete karşı Türk-
lerde bir sevgi vardır. Japonya'nın,
bir emperyalist emellerle Çine
saldırması yüreklerimizdeki bu
sevgiyi arttırdığı gibi, o zaman
Milletler Cemiyetinde ve dünya-
da hakim olan Büyük Devletlerin
Japonya korkusu karşısında bu
tecavüze sevirici kalmaları millet-
lerarası hakları koruyacak sanı-
lan Cenevre yapısında ilk çatır-
dını doğurmuştur.

Beş yıldır, hiç kimseden yar-
dım görmeden üstün bir düş-
manla tek başına, parasız, silâh-
sız boğuşan vatansever Çin ge-
neralinde, bütün dünya kanta-
ya ateşe verildikten sonra ortaya
atılan prensiplerin ilk koruyucu-
sunu görüyoruz. Nasıl ki Japonya-
nın Çine saldırısı bugünkü
dünya kasırgasının, o zaman
kimsenin farkına varmadığı ilk
habercisi olmuştur.

Büyük Demokrasilerin bugün
Çindeki imtiyazlarından vaz ge-
çmeleri, hiç şüphesiz, kendileri için
yüz açartıcı bir harekettir. Ja-
ponyaya karşı savaşta, İngiltere
ile Amerikanın başlıca kuvveti
diye hesaba katıldıkları bir millet,
tümü imtiyazlar altında hâlâ sö-
mürge saymak, hak ve adalet
düşünceleri söyle dursun Demok-
rasilerin yeni ilân ettikleri sulh
prensiplerine de aykırı düşerdi.

Esasen, gelecekte Japonya ye-
nilir, Çin eskisi gibi toprak bü-
tünlüğüne kavuşursa, yıllarca
sürmüş istiklâl harbinde milliyet
duyguları sertleşmiş, benliği
uyanmış bir milletin eski imti-
yazları ve kapitülasyonları bira-
kacağına, İngilizlerle Amerikalı-
lar da inanmazlar. İşler ters gi-
der de Japonya Çine yerleşirse
yabancı imtiyazların gene hükü-
mü kalmıyacaktır.

Bu bakımdan Demokrasilerin
bu kararında — tıpkı Çine esash
yardım gibi, geç kalmış bir ha-
reket olmakla beraber — bedava
da olsa, bazı prensiplere bağlılığı
gösteren ve Çinde belki az çok
maneviyat yükseletici sembolik
bir tavır olmak değerlidir.

Necmeddin Sadak

Zeytinyağı ve piring

Zeytinyağı tacirleri, beyanname
vermemek için yağları bakkal-
lara dağıtıyorlar

Ellerinde piring ve zeytinyağı bu-
lunduranların üç gün zarfında be-
yanname vermemek için yağları bakkal-
lara dağıtıyorlar.

Zeytinyağı tüccarları ellerindeki
malları tevzi etmişlerdir. Tüccardan
mal alan bir kısım bakkallarla ardı-
ya sahiplerinin yağları piyasaya çı-
karmayarak uzun müddet sakladıkları
ve bunları flatler yükseldikten sonra
piyasaya çıkardıkları yazılmıştı. Be-
yanname vermemek mecbur tutulanlar
eski malları saklıyacakları bakkallardan
dün bakkallarda her günküden fazla
zeytinyağı tenekesi bulunduğu gö-
rülmiştir. Böylece eski mallar derhal
piyasaya çıkarılarak beyanname-
ye ithal edilmemesine çalışılmıştır.

Flatlerde durgunluk vardır. Dün bir
tüccar, bir buçuk asitli yağları toptan
185 kuruşa satmıştır.

Evvelce de yazdığımız gibi piyasada
piring azdır. Şuradan buradan ge-
len piringler, derhal müşteri bularak
satılmaktadır. Trakya'dan ve Boy-
abattan gelen yeni parti piringler
çok tacirler tarafından 189 - 179 ku-
ruşa verilmektedir.

Sehrimzideki çeltik fabrikaları henüz
tam faaliyete geçemediğinden mevut
piringler, eski piringlerdir. Yakında
piring getirilmesine başlanılacak ve
flatle düşecektir.

Üç günün hitamında sehrimzide ne
miktar piring bulunduğu anlaşıla-
caktır. Alâkadar memurlar, köşede
(Devamı sahife 2, sütun 2 de)

Zeytinyağı fiatı düşüyor

1,5 asite kadar olanlara
120 kuruş fiat kondu

İzmir 10 (Telefonla) — Ba-
lıkesir valiliği, Belediye tarafın-
dan zeytinyağına konan toptan
fiatı Valiliğimize bildirmiştir.

Ayvalık, Edremit, Burchaniye
zeytinyağlarına 1,5 asite kadar
olanlara 120, 3 asite kadar
olanlara 110, 4'5 asitlere de
100 kuruş fiat konmuştur. Sa-
bunluk yağlar 95, zeytinyağın-
dan mamul sabunların toptan
kilosu 80 kuruştur.

Balıkesir Belediyesinin tesbit
ettiği bu fiatlar İzmir piyasası-
nda duyulur duyulmaz, yüksek fi-
atla satmak için malını elinden
çıkarmak istemeyen zeytinyağ-
cılar asistinde telaş uyanmıştır.
Zeytinyağı fiatlarının daha da
düşeceği tahmin edildiğinden
İzmirdeki tacirler de ellerindeki
malları çıkarmaya başlamışlar,
bu suretle zeytinyağı fiatları İz-
mirde düşmeğe başlamıştır.

Ömer İnönü

Dün Hava kurumunun genç
kartalları arasına karıştı

Ankara 10 (A.A.) — Türk hava ku-
rumunun yüksek mühendis mektebi
talebesinin uçuları için açmış ol-
duğu kursu bitiren Ömer İnönü'ye
bugün saat 16 da hava kurumunun
havaçılık okulunda törenle turizm
brövesi verildi.

Törende Mecidiye Mevhibe İnönü, Bü-
yük Millet Meclisi reisi Abdülhalik
Renda, Başvekil Sükrü Saraçoğlu,
Riyasetcumhur umumî kâatibi Kemal
Gedeleş, hava müsteşarı Tuğgeneral
Zeki Doğan, Riyasetcumhur hususî
kalem müdürü Süreyya, matbuat
umum müdürü Selim Sarper, mebus-
lar, gazeteciler, uçucular ve hava ku-
rumu erkânı hazır bulundular.

Türk hava kurumu başkanı Erzu-
rum mebusu Sükrü Koçak töreni
açarak demiştir ki:
"Bugün sevinçli bir başarının tö-
renini yapmak üzere burada toplan-
mış bulunuyoruz. Bu tören hava ku-
rumu tarihçesinin şerefli bir yaprağı
teşkil edecektir. Aziz Büyük Ge-
nîmizin oğlu Ömer İnönü bugün
Türk hava kurumunun genç kartal-
ları içine katılmış bulunuyor. Baş-
langıç ve tekâmül uçularını büyük
bir intizam ve pürüzsüz bir itina ile
bitiren ve yüksek mühendis okulu ta-
lebeslerinden olan Ömer İnönü'yü bu
başarılarından dolayı hava kurumu
namına tebrik eder ve kendisine tu-

rizm brövesi ile âlâmeti farikasını
vermekle iftihar duyuyorum.

Ömer İnönü, hava kurumunun ka-
natları seni dalma şerefle hatırlıya-
caktır. Seni ilk uçuran bu yuvayı
unutmamak, Türk havacılığına bil-
ginle, enerjinle her zaman yardım ve
hizmet etmek, hepimizin senden istediği
budur. En candan istediğimiz
de bugünkü gibi her işinde muvaffak
olmandır."

Kurum başkanının hitabesinden
sonra, Büyük Millet Meclisi reisi Ab-
dülhalik Renda, Ömer İnönü'nün göğ-
süne turizm brövesinin âlâmeti fa-
rikasını takmış ve Ömer İnönü şu
sözlerle teşekkür etmiştir:

"Sayın başkan, hava kurumunun
turizm brövesini almağa muvaffak
olduğum için büyük sevinç ve şeref
duyuyorum. Bana bu bahıylarlığı tem-
nin eden hava kurumuna ve yüce
başkanına yürekten minnetler bor-
cuyum. Hava kurumundaki sayın ho-
calarımıza şükranlarımı sunarım.
Sayın başkan, öğütleriniz ve dikket-
leriniz benim için pek kıymetlidir-
ler. Bütün hayatımda aziz hava ku-
rumumuza hizmetlerde bulunmağa
çalışacağım."

Misafirler büfede ağırlandıktan
sonra hava okulunu gezmişler ve
saat 17'de dağılmışlardır

İstanbulda ekmek sarfiyatı niçin arttı?

60 çuval fazla un vermek suretile
ekmek işi halledilebilecek

Dün de şehrin bazı fırınları önün-
de kalabalık görülmüş, fakat polislin
müşterileri sıraya koyması üzerine
tevziat intizam altına alınmıştır. İs-
tambul fırınlarına, şehrin nüfus mik-
tarına göre un verilmektedir. Hal-
buki birçok fırıncılar, bazı kimseler
işlememiş günlere ait ekmek kar-
nelerinin kuponlarını keserek ek-
mek verdikleri gibi, karne usulünün
kalktığı Anadolu şehirlerinden bura-

reti meydana çıkmış bulunmakta-
dır. Karnenin kaldırıldığı İstanbul
Belediye hududu haricinde ve fakat
Vilâyete bağlı bulunan mülhakat
halkının da ellerindeki karnelerle
İstanbul fırınlarından ekmek aldık-
ları göz önünde tutulursa ekmek
istihlâkındaki artışın ve bazı semt-
lerde bunun neticesi olarak baş gös-
teren derhiz çabaklık, kalabalık

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Stalingrad'da muharebe durdu

İki tarafın da yeni hareket için
hazırlandığı haber veriliyor

Londra 11 (A.A.) — Stalingrad
müdafileri, yedi haftadan beri de-
vam eden kanlı çarpışmalardan son-
ra Mihver kuvvetlerini durdurmuş-
lardır. Bu durdurmanın muvakkat
mı, devamlı mı olacağı sonra anla-
şılacaktır. Dün gece Alman Haber
ajansı tarafından nesredilen tebliğ-
de doğu cephesinde mevzîl muha-
rebeler olduğu, iki tarafın yeni ta-
arruz için hazırlanması ihtimal da-
hilinde bulunduğu bildiriliyordu.
Moskova radyosu da şehrin sokak-
larında çarpışmaların nihayet buldu-
ğunu bildiriyor. Stalingradın şimal-
inde Ruslar mevzîl taarruzla du-
rumlarını ıslah etmişlerdir.

Kafkasyada Mozdok bölgesinde
Ruslar tedafül muharebeler yapıp-
mıslardır. Bir Sovyet cüzü 4 hücumu
püskürtmüştür. Tuapse'ye doğru
ilerlemeğe çalışan Mihver kuvvetle-
ri azımlık mukabil taarruzla dur-
durulmuşlardır.

Sovyet tebliği

Londra 11 (A.A.) — Dün gece
Moskovada nesredilen Sovyet teb-
liği: Sovyet kuvvetleri Stalingrad
cephesinde vaziyetlerini düzeltmiş-
lerdir. 15 düşman tankı hasara uğ-
ratılmış, bir bölüğü imha edilmiştir.
Bir bölgede düşman müfrezesi
kadın ve çocukları önüne katarak
ilerlemekte iken Sovyet kitaları baş-
ka sokaklardan dolaşarak kadınlar-
la çocukları kurtarmışlardır.

Vichy 11 (A.A.) — Doğü cep-
hesinin muhtelif noktalarından ge-
len haberler, Almanların durumları-
nı ıslaha muvaffak olduklarını gös-
teriyor. Rusların, ekseriya paraşüt-
çüler kullanarak, birçok noktalarda
yaptıkları hücumlar neticesiz kal-
mıştır.

Stalingrad'da iki tarafın topçusu
büyük faaliyeti göstermiştir. Alman
hava kuvveti birçok yerleri bom-

bardıman etmiştir.

Cephe'nin diğer kısımlarında ye-
gâne mühim hâdise, Voronez'de ve
Smolensk'in şimalinde Rusların ta-
arruzudur. Bu taarruzlar neticesiz
kalmıştır.

1000 uçakla hücum

Moskova 11 (A.A.) — Reuter
muhabiri bildiriyor: Almanlar Sta-
lingrad müdafaasını yarmak ve bir
köprübaşı kurmak için uğraşıyorlar.
Uçaklar himayesinde yapılan hü-
cumda bir gedik açılmış. Almanlar
bir sokağı almışlarsa da Ruslar kar-
şı hücumla Almanları atmışlardır.
Almanlar 9 tank kaybetmişler, 300
ölü vermişlerdir.

Amerikan radyosunun muhabiri
Moskova radyosile verdiği haberde
23 ağustosa Almanların binden
fazla uçakla taarruz ederek bazı
mahalleleri tahribetdiklerini ve her
gün hava taarruzları yaptıklarını
bildirmiştir.

Fransaya akın

105 Alman uçağının
tahribedildiği bildiriliyor

Londra 11 (A.A.) — Cuma günü
600 tayyare tarafından Şimali Fran-
sa'ya yapılan akında Almanlar ağır
kayıplara uğramışlardır. Amerikan
hava kumandanlığının tebliğine göre
akına 115 uçakla ve Liberatör tay-
yaresi ve 500 avcı tayyaresi iştirak
etmiştir. 105 Alman uçağı ya tahribe-
dilmiş, yahut hasara uğratılmıştır.
Bu arada 48 Alman avcı tayyaresi
katli olarak düşürülmüştür. 38 tay-
yare muhtemel olarak tahribedilmiş,
19 tayyare hasara uğratılmıştır.

Hücumda Fiyre Lille çelik ve loko-
mott fabrikaları büyük hasara uğ-
ramıştır. 4 tayyare kayıptır. Avcı tay-
yareleri kâmilin dönmüşlerdir.

B. Willkie

Ne dereceye kadar
resmî sıfatı var?

Vichy 11 (A.A.) — Vaşington-
dan bildirildiğine göre, gazeteciler
toplantısında Reiscumhur B. Roose-
velt'e, B. Willkie'nin kendisini ne
dereceye kadar temsil ettiği ve ne
derece resmî sıfatı bulunduğu sorul-
muştur. B. Roosevelt bu suallere ce-
vap vermemiştir.

Esirlerin kollarının bağlanması meselesi

İngiltere hükûmeti dün akşam bu
hususla bir tebliğ neşretti

Londra 11 (A.A.) — Almanlar
tarafından Dieppe akınında esir
edilen Britanya kuvvetlerinin zincire
vurulması hakkındaki emrin ge-
ri alındığına dair makûmat gelmediğinden aynı miktarda Alman har-
bir esirinin zincire vurulmasının emre-
diği Ottava'da resmen bildiril-
miştir. Dün akşam bu hususta şu in-
giliz tebliği neşredilmiştir:

Dieppe akını esnasında salâhi-
yetsiz bir makam şöyle bir emir
vermiştir: "Evrakı imha etmelerine
meydan vermemek için imkân olu-
rsa harb sahnesinde bunların elleri
bağlanacaktır." Yapılan şikâyet
üzerine, böyle bir emir verilmişse
geri alınacağı, çünkü bundan bütün
harb esirlerinin ellerinin bağlanaca-
ğı mânası çıkabileceği bildirilmiştir.
Bu suretle verilen emir cerhedilmiş-
tir.

Manş adalarından Sert'e yapılan
akında 5 Alman esir alınmıştır.
Bunların kolları bağlanmıştır. Ge-
miler dönmek için Alman işgali al-
tındaki kılla önünden geçmek lazım
geldiğinden bu tedbir alınmıştır. Bu-
na rağmen Alman esirlerden döndü
kaçmağa kalkıştığından bunlar öl-
dürülmüştür.

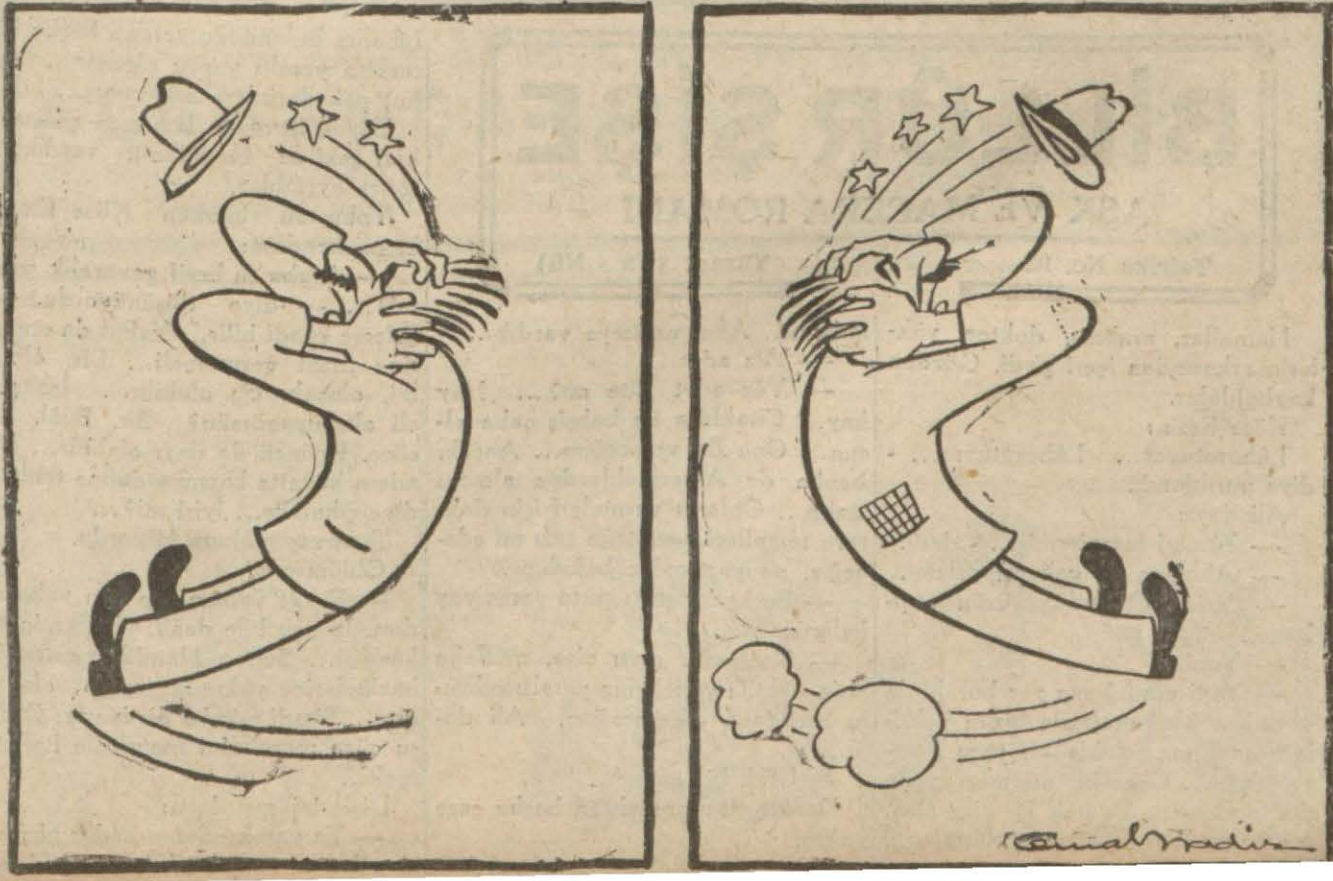
Cenevre anlaşmasında esirlerin
bağlanıp bağlanmayacağı hakkında
bir kayıt yoktur. Mukavele sadece
insanî muamele emrediyor. İnsanî
muamele nedir? Bu, vaziyete göre
değişir. Emniyeti alınmış esirlerle
muharebe sahnesinde esir edi-
lenler arasında fark vardır. Alman
hükûmeti muharebe sahnesinden
uzaktaki esirlerin kollarının bağlan-
masını emretmiştir ki bu yasak edil-
miştir.

Dikkatler:

Sivil tersane için yer

Kömür depolarının Kuruçesmede
oluşu bütün o havalinin tadını ka-
cırır. Fabrikaların şehir içinde
yapılması boyuna şikâyetlere sebep
olur.

Şimdi de sivil tersanenin Pendik-
te kurulacağı haber veriliyor. Ters-
sanenin, Pavli adasıyla, güzel koyile
bir sayfiye yeri olan Pendikten baş-
ka bir yere kurulması kâbil değil
miydi? Acaba Marmara denizinin
ilerideki kıyılarında tersane yapı-
maya daha elverişli yerler yok mu-
dur?

AKŞAM

Sayın okuyucularına bay-
ramı tebrik eder. Gazetemiz
bayramın birinci ve ikinci

SÖZÜN GELİŞİ

El öpmek

Bayramların gitgide şöyle bir hususiyeti olacak. Denecek ki: Çok eski zamanlarda küçükler büyüklerin ellerini öperlerdi. Sonra âdet değişti. Büyükler küçüklerin ellerini öpmeye başladılar. Şimdi yalnız senenin bir kaç günü, Şeker ve Kurban bayramlarında o eski âdet hatırlanır; küçükler büyüklerin ellerini öperler.

Yakın bir gelecekte taze nesillerin bayramlarda el öpmek âdeti hakkında böyle düşüneceklerini kuvvetle tahmin ediyorum. Çünkü nereden kapmış belli olmayan o fena âdet, saçlarına kur döşmüş, göbek salıvermiş, mevki ve makam sahibi koca koca adamların salonlarda, henüz mekteplere devam eden on beş, yirmi yaşlarındaki küçük küçük kızların önlerinde iki kat olup hümetkâr bir eda ile ellerini öpmeye kalkmaları, topluluğumuz içinde güzel bir mânâsı olan el öpmek âdetinin çığından çıkmasına, soysuzlaşmasına sebep olmuştur.

Buna nezaket, kibarlık adını veriyorlar. Hiç zannetmem. Topluluğumuz nezaket ve kibarlık kaidelerini yeni öğrenerek topluluklardan geçmiştir. Bunca senelik bir terbiye gelenegimiz var. Dünyanın en yüksek, en haşmetli sosyetesini kurmuşuz. Bunun içinde kocaman adamların iki kat olup çocukların ellerini öpmeleri yoksa bu, terbiye icabettirmemiştir.

Bizde büyüklerin eli öpülür. Zaten el öpmenin mânâsı da yeni nesillerin kendilerinden evvelki nesillere hümet ve saygı göstermesinden ibarettir. Onun için elini öpmeye kalktığımız kimse bizden en az on beş yirmi yaş büyük olmalıdır. Bu yaş fazlasının ona gerek görgü ve tecrübe, gerek bilgi ve aklı selim bakımından kıymetler ilâve ettiği farz olunur. Biz ne olursak olalım terbiye ve nezaket eğilip onun elini öpmemizi emreder.

Fakat kırkık adam on beş, yirmi yaşındaki kızın elini ne diye öper? Küçüklere saygı mı? O zaman oğlan çocukların da ellerini öpmesi lâzımdır. Kadın olduğu için mi? Öyleyse neden kundaktaki kızların da ellerine uzanmıyor?

Kaldı ki topluluğumuzda küçüğe saygı göstermenin de yolları vardır. Eli sıkılır, oksanır, hatırı sorulur. Ama eli öpülmez. Bunun mânâsı başkadır. Nezaket gösteriyormuşuz gibi yapıp gülünç olmalıydı.

Şevket Rado

Istanbulda ekmek sarfiyatı niçin arttı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Belediyece yapılan tetkiklere göre, şayet İstanbul firmalarına verilmekte olan un miktarı günde 60 çuval daha artırılacak olursa bu mevzii darlığın önü almış olacaktır. Tprak ofisi, Ticaret Vekâletinden aldığı emir üzerine İstanbul geline günde mürettep olan ancak üç bin çuval un vermektedir. Vilâyet, bu mevzii darlığı önlemek üzere, İstanbulda günde verilen un miktarının artırılması için Ticaret Vekâleti nezdinde yeniden teşebbüste bulunmuştur.

Karne usulüne nihayet verilmeyecek

Ankara 10 — Ankara, İstanbul ve İzmirde karne usulüne ekmek satışına nihayet verileceği haberi tahakkuk etmemiştir. Bu şehirlerde karne usulüne ekmek satılacak, yalnız lazım gelen unu Belediyeler temin edecektir. Memur, müteakıt, yetimler her yerde eski fiatla ekmek alacaklardır. Başkalarının alacakları ekmeğin fiati Belediyenin buğdayı kaç paraya tedarik edeceklerine bağlıdır. Ekmeğe patates unu karıştırılması için tertibat almıyor.

Parti merkezindeki toplantı

İstanbul halkının dileklerini dinleyen mebusların iştirakile dün Parti merkezinde bir toplantı yapılmış, Vali Dr. B. Lütfi Kırdar da bu toplantıda hazır bulunmuştur. Mebuslarımızın halkla yaptığı temaslardan aldıkları neticeler tetkik edilmiş, İstanbul bavalisinde ekmeğin karnesiz satılmasının çok mahzurlu olacağı anlaşılmıştır.

Zeytinyağı, pirinç

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bucakta pirinç saklanıp saklanmadığını araştırmaktadır.

Pirinç ve zeytinyağı beyannameleri

Elinde pirinç, çeltik, zeytinyağı bulunduranların beyanname vermemek mecbur olduklarına dair daimi Encümen kararından dün bahsetmiştik.

Belediye, bu kararı — bazı kimselerin zannettiği gibi — zeytinyağı ve pirinç el koymak, yahut âzamlı fiat tayin etmek için değildir. Dün de yazdığımız gibi belediye, gıda maddelerinin elden ele geçmesinden dolayı fiatlarını mürakabe etmek ve bu suretle fiatları sebezepsiz olarak yükseltenler hakkında kanunî takibatla girişmek için bu kararı vermiştir.

Karar resmen henüz neşredilmemiştir. Araya bayram tatilinin girdiği göz önüne alınarak karar neşri bayram ertesi neşredilecektir. Yalnız gazeteler vasıtasıyla belediyenin böyle bir kararı itihaz ettiği her tarafta öğrenileceğinden zeytinyağı, pirinç veya çeltik getirenler mahallerindeki belediyelerden tasdik edilmiş fatura tedarikine şimdiden teşebbüs edeceklerdir.

Bu suretle kararın neşri üzerine İstanbul bu mallar faturasız gelmeyecek ve kanunî takibat yapılmasına lüzum kalmıyacaktır.

Ankara'da pirinç fiati

Ankara 10 (Akşam) — Burada iyi pirinç toptan 105 - 110, perakende 125 kuruşa satılıyor.

Mehmetçik yurt bekçisi

Eminönü Halkevinin Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle açacağını haber verdiğimiz «Büyük Zaferler Diyoraması» sergisinin en güzel eserini teşkil eden Mehmetçik Yurt Bekçisi» projeksiyonlu tablosunun dün ilk tecrübesi yapılmış ve güzide sanatkârlarımız tarafından çok beğenilmiştir.

Manisa'da müthiş bir cinayet

Eski bir çete reisi, karısı ve 2 çocuğu bağdaki evlerinde öldürüldü

İzmir 10 (Telefonla) — Manisa'da bağlar arasında kulesinde oturan Hüseyin adında biri gece, meçhul bir kaç kişinin basınına uğramış, karısı ve iki çocuğu ile birlikte öldürülmüştür.

Vakayî haber alan zabıta, bağ kulesine gittiği zaman dört ölüyü kanlar içinde yerde serili bir halde bulmuştur. Cesetlerin vaziyeti, cinayetin pek vahşice işlendiğini, Hüseyin ve karısıyla çocuklarının dövülerek, aynı zamanda ucu sivriltilmiş demir parçalarla yaralanarak öldürüldüklerini göstermektedir.

Bu tüyler ürpertici cinayetin faileri belli değildir, zabıta sıkı tahkikata girişmiş ve katilleri aramağa koyulmuştur.

Maktul Hüseyinin vaktile çete reisliği yapmış, fakat şimdi kendi halinde yaşayan bir adam olduğu tesbit edilmiştir. Bu cinayetin bir intkam hırsı ile işlendiği sanılmaktadır.

Mahkemelerde:

16 yaşında bir sabıkalı!

Bakkal dükkânının evvelâ kilidini kırmış, sonra damını delerek içeri girmiş!

Ahmet henüz on altı yaşında amma, bir kaç defa hapisaneyeye girip çıkmış, azılı hırsızlar arasında yer almış. Hâkimin suallerine, masum bir çocuk tavırları ile cevap verirken gözleri fırlı fırlı dönüyor. Galatada bakkal Mihalin dükkânını soymuş. Hem üstüste iki defa... Üç ay evvel gece bu dükkânın kilidini kırıp içeriye girmiş, çaldığı eşya ile kaçarken bekçiler yaklaştılar. O zaman yapılan muhakemede üç ay hapse mahkûm edilmiş ve hapisaneyeye girmiş. Hırsızlığı sanat edinen Ahmet, üç aylık mahkûmiyetini bitirdikten sonra hapisaneden çıkar çıkmaz tekrar faaliyete geçmiş ve hemen o gece yine bakkal Mihalin dükkânına girmiş. Sultanahmet üçüncü suhî ceza mahkemesinde suçunu kendisi de itiraf ediyor ve şöyle anlatıyor:

— Güntüşhanelliyim. Çalışmak üzere İstanbul geldim. Burada çok para kazanıldığını söylemişlerdi. Fakat geldikten sonra bunun yalan olduğunu anladım. İş bulamadım. Aç kalmıca da hırsızlığa karar verdim. Bundan üç ay evvel bir gece Galatada Mihalin dükkânı kilidini kırıp hırsızlık yaptım. Üç ay hapse mahkûm oldum. Hapisaneden çıkınca yine işsiz kaldım. Evvelce soyduğum dükkândan tekrar hırsızlık yapmağa karar verdim. Gece geç vakit oraya gittim. Kepenkin kilidinin bu defa çok sağlam olduğunu gördüm. Caddede daha fazla durursam yakalanmak tehlikesi de vardı. Dükkânın arka tarafına geçtim. Orada bir demir parmaklık vardı. Buna tirmanarak dükkânın damına çıktım. Tavan arasından aşağıya inilecek yerin tahta kapığını kaldırıp dükkâna indim. Evvelâ, elime geçirdiğim bir teker kaşar peynirinden kesip karnımı doyurdum. Sonra 4 şişe rakı, paketlerle sigaralar, şeker ve bir kısmını yedim. Peynir tekerini alıp tekrar damaya çıktım. Etrafta kimse yoktu. Yine parmaklıktan tirmanarak aşağıya indim ve kaçtım. Rakı şişelerini sattım. Peynirleri ve şekerleri yedim. Sigaraları da içtim. Ben sigara içmem. Bunları da satmak için çalıştım. Fakat herkesin keyifli keyifli sigara içtiğini göriyordum. Bakalım nasıl

şeymiş? diye bir tane içtim, hoşuma gitti, çaldığım sigaraları satmaktan vazgeçerek kendim için keyif yaptım. Sonra da polisler beni yakaladılar. Cezam neyse veriniz.

— Sattığın rakıların parasını ne yaptın?

— Para ne yapılır bay hâkim? Çaldığım peynir bir günde tükendii. Rakı paraları ile de yiyecek aldım, sinemaya gittim. Güntüşhanede böyle eğlenceleri bilmezdim. İstanbulla gelince hepsini öğrendim. Burada insan iyi yaşıyor amma, para bol olmalı. Benim gibi, ömrünün üç gününü dışarda, üç ayı hapisane köşesinde geçen adamın keyfinden ne olacak? Bir iş bulsam çalışıp para kazanarak rahat edeceğim amma, sabıkalıyım. Nereye başvorsam kovuluyorum. Hırsız kim kabul eder? Bu defa hapisanede yapıp çıktuktan sonra bir iş bulmağa çalışacağım. Olmazsa kalkıp memleketime gideceğim.

Mahkeme, Ahmedin tevkifine karar verdi ve şahitlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakıldı.

Nohut, fasulye ve mercimek fiatları

Birkaç gündüsbir kuru fasulye 60 - 70 kuruştan, nohut 50 - 60 kuruştan, bakla 42 kuruştan, mercimek 110 kuruştan yukarı çıkmıştır. Bu sene İstanbulda henüz mercimek getirilmediğinden fiatlar bir türlü düşürülemiyor.

Alâkadarlar, her gün İstanbula kuru sebze geldiğini, bu yüzden gözle stok yapılmasına meydan buluklamadığını, malın arkası kesilmediğinden fiatların de yükselmediğini söylüyorlar. Bayram dolayısıyla bir iki gündüsbir gelen malın miktarı az ise de fiatlere tesir edecek kadar değildir.

Yapılan siparişlere bakılırsa bayram ertesi daha fazla mal gelecek ve belki bu sebeple fiatların ucuzlatılabilmesi kabül olacaktır. Fakat her ne olursa olsun tacirler, ellerindeki malları derhal satmak hevesine kapılmışlardır.

Tunada yeni bir köprü

Sofya 10 (Hususî muhabirimizden) — Romanya ile Bulgaristan arasında Tunada bir köprü inşası için Bükreşte iki taraf muahhasları arasında müzakerelere başlanmıştır.

HARB DURUMU

Doğu cephesinde değişiklik olmadı

Mısır cephesinde durgunluk devam ediyor - Pasifik'te Müttefik hava hücumları şiddetlendi

Doğu cephesinde:

Stalingradda sokak savaşları devam ediyor. Rus tebliğinden anlaşıldığına göre, Almanlar, Stalingradın içinden da Volga kıyılarına varmak için hücumlarda bulunuyorlar. Alman topçusu ve hava kuvvetleri, devamlı bombardımanlarla hücum kitalarını desteklemektedir.

Ruslar, Stalingradın şimali garbisinde işgal ettikleri mevzileri tahkim ettiklerini ve bu kesimde mevzii muharebeler cereyan ettiğini bildirmektedir.

Mozdok çevresinde de, Almanlar hücumlarını gevsetmemişlerdir. Vichy'den gelen haberlere göre, Alman kuvvetleri Astrakan istikametinde, Kalmuk arazisi içinde derinlemesine ilerlemişlerdir.

Rus tebliği, doğu cephesinin şimali garbisinde iki meskûn yerin tahliyesine mecburiyet hasıl olduğunu itiraf etmektedir. Rus tebliğinde, Almanlar tarafından zapt edilen bu iki meskûn yerin isimleri ve hangi kesimde bulundukları bildirilmeyorsa da Londra radyosu, Moskovadan alınan haberlere atfen, bunların Ilmen gölü cephesinde bulunduğunu açığa vurmaktadır.

Mısır cephesinde:

Kara harekâtında durgunluk devam etmektedir. İngiliz hava

kuvvetleri, Mihver üslerine ve askeri hedeflerine son günlerde akınlarını şiddetlendirmişlerdir. Bilhassa Mihverin başlıca levazım üssünü teşkil eden Tobruk limanı en ağır hava hücumlarına hedef tutulmaktadır.

Uzak Doğu'da:

Yeni Gine'de Avustralya kuvvetleri, şimdiye kadar mütemadiyen geri çekilmekte olan Japonlarla en nihayet teması tesis etmişlerdir. Henüz iki taraf kuvvetleri arasında muharebe başladığına dair bir haber gelmemiştir. Yalnız müttefik hava kuvvetleri, gerek Centubi Pasifikte Yeni Gine'de ve Salomon adalarında ve gerek Şimali Pasifikte Aleoutiennes adalarında Japon deniz ve hava üslerine, limanlarda bulunan Japon harb ve ticaret gemilerine hücumlarını şiddetlendirmişler, tonlarca yüksek infilâk ve yangın bombaları salmışlar, birkaç kruvazöre ve ticaret gemisine isabetler kaydetmişler, Japonların levazım ambarlarında büyük yangınlar çıkarmışlardır.

Müttefiklerin günden güne hava kuvvetlerini arttırmaları, Japon filosunun serbesti hareketini, büyük ziyata uğramak korkusuyla felce uğratmakta, Yeni Gine ve Salomon adalarında müttefikler tarafından girişilen taarruz hareketlerini kolaylaştırmaktadır.

Yersiz bir iddia

Moskova radyosuna göre Anadolu ajansı Sovyetlere ait haberlerde tahrifler yapıyor

Ankara 10 (Radyo gazetesini) — Moskova radyosu, Anadolu ajansının Sovyetlere ait haberlerde kasıtlı tahrifler yaptığı iddiasında bulunmuştur.

Geçenlerde Associated muhabiri, Staline üç saat sormuş, Stalin de bu suallere karşılık beyanatta bulunmuştur. İddiaya göre Anadolu ajansı B. Stalnin bu beyanatından ikinci cephe meselesine temas eden kısmını kasden vermemiştir. Gerçekten Anadolu ajansının bu beyanat hakkındaki verdiği ilk haberde ikinci cephe meselesine temas eden kısım çıkmamıştır. Fakat bunda kötü bir niyet aramak bizde hayret uyandırmıştır.

Tass ajansı daima geç veriyor diye, Anadolu ajansı, o haberi, telizsile Reuterden almak istemiş, fakat havanın fena olması buna mâni olmuştur. Hatıâ Ankaradaki Sovyet sefarethanesi de bu haberi alamamıştır. Haberin metni ertesi gün gelebilmiş ve bu da Anadolu ajansı tarafından neşredilmiştir.

Tam bir tarafsızlık esasına göre çalışan Anadolu ajansının verdiği haberlerde Moskova radyosunun iddiası gibi bir kasid olmadığını söylemeyeği bir vazife biliriz.

Rus ordusunda tek komutanlık

Harb komiserleri ve siyasî delegeler kaldırıldı

Moskova 10 (A.A.) — Moskova radyosu, Stalin tarafından neşredilen bir kararname ile tek kumandanlık ihdas edildiğini ve Harb Komiserleri usulünün kaldırıldığını bildirmektedir.

Kararnamede kaydedildiğine göre, müstevli Almanlar karşı yapılan büyük vatan mücadelesi, kumandanları harbe alıştırmış, harbede tecrübe sahibi ve askeri vazifelerine olduğu kadar şeflik şereflerine de ölüme kadar sadık olan müktebîr kumandanları meydana çıkarmıştır. Kızıldoru kumandanları inatlı muharebelerde vatan sevgilerini ispat etmişler ve modern harbe pek büyük bir tecrübe sahibi olmuşlardır. Onlar aynı zamanda askeri sahada olduğu kadar siyasî sahada da olmuşlardır.

Sade yağ piyasası durgun

Sadeyağ fiatlarında dün bir tebeddül olmamıştır. Fiatlar bir gün evvelki vaziyetini muhafaza etmektedir. Alâkadarların söylediklerine nazaran fiat durgunluğu muhtelif sebeplerden doğmaktadır. Fiat tahdidatı kaldırıldıktan sonra fiatlar bir denbire yükselmeli ve âzamîye çıkmıştır. Diğer taraftan yeni yıl mahsulü de peyderpey İstanbul piyasasına çıkarılmaktadır. Ticaret borsası yağ saklanması ve yağcılığa alâkası olmayanların mal toplamasının önüne geçecek tedbirler almaktadır. Bu yüzden fiatlar daha fazla yükselmeli ve ellerinde mal bulunduranlar, piyasa alıcısı kaldığından yağları satışa çıkarmak mecburiyetini hissetmişlerdir.

İmar müdürünün cenaze merasimi

Ada vapurunda kalb sektesinden birdenbire vefat ettiğini teessüre yazdığımız Belediye İmar müdürü B. İbrahim cenazesi dün Beyoğlu hastanesinden kaldırılarak Edirnekapi şehitliğine defnedilmiştir. Cenaze merasiminde Belediye erkânı ve birçok dostları hazır bulunmuştur. Başta Belediyenin, Vali ve bayan Kırdarın olduğu halde birçok çelenk gönderilmiştir.

Takvim

Ramazan 30 — Hızzır 159
S. İm, Gü, Ög, İkl, Ak, Yat.
E. 10.52 12.29 6.24 9.33 12.00 1.30
Va. 5.29 6.07 13.61 18.10 18.36 20.07

BİLLÜRŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 92

Yazan: (Vâ - Nû)

Hamallar, arabacı, doktor, yüklerin arkasından içeri girdi. Gözden kayboldular.
Köse Emin:
Laboratuvar... Laboratuvar... diye mırıldandı.
Ali dayı:
— Zemini mermermiş... dedi.
— Aklınıza ne geliyor, azizim.
— Sizin düşündüğünüzün tıpkısı...
— Yani?
— Yani aradığımız yer buralarda olacak... Ve buralarda bizim vaktile yaptığımız şekilde bir yapı mevcut değil... Göze bir mermer zemin görünmüyor... Demek ki, olsa olsa, o yapının üzerine şu ev yapılmıştır... Belki de aradığımız mezarlar doktor beyin laboratuvarının tavan altındadır.

immiş... Aynı neticeye vardık...
— Yüz adet...
— Yüz adet lira mı?... Hay hay... Çıraklara da bahış caba olsun... Onu da vereceğim... Ancak, benim de Amerikalılardan almam lâzım... Onların vermeleri için doktoru temelleri kazımağa razı mı edeceğiz, ne yapacağız bakalım...
— Bu kadar gartı şurtu varsa vay halimize...
— Ne kadar gartı olsa, mutlaka sizin vaktile yaptığınız yeraltı odasını meydana çıkaracağım, Ali dayı...
— Ufak bir avans... Keseye davranmaktan başka çare yoktu.
Bir müddet daha oralarda dolaştılar.

binanın bulunduğu yerden başka bir tarafta yeraltı yapısı olamaz... Yahut pek derinlere saklanmış... Büyük havuzun kenarına çıkarak, katf şekilde bu hükmü verdikten sonra ayrıldılar.
Yokuştan inerken Köse Emin, kendi kendine:
— Acaba şu herif gevezelik eder mi?... diye düşünüyordu... Ederse kendi bilir... Yahut da etmesine fırsat vermemeli... Bir, oldu. İki, olacak. Üç olabilir... İnsanın eli alışmıyagörsün? Bir, Bilâl. İki, cüce. Üçüncü de dayı olabilir... Bu adam hayatta karışma daima tehlike diye çıkabilir... İyisi mi?...
Tramvay yoluna iniyordu.
Gülümsemi:
— Fakat yaman ip ucu yakaladım. İp ucu bile değil. Hakikatin ta kendisi... Sultan Hamidin emsalsiz hazinelerine yakında sahip olacağım... Şimdi mühim bir iş var: O da şu cüce meselesini hayırlıhile halletmek...
Dişlerini gıcırdattı:
— Ta yatak odama kadar girmesi affedilir şey değildir... Eskiden kirdiği cevizler de bini aşmıştı... Hele şu parşömen meselesinin cezası

İstihfafla:
— Bir de benden neler umuyor... Bu kadar marifetlerinden sonra onu milyarder edeceğim... Beklesin... Gözül Handanda... Boyuna bakmadan! Yatağın altında bütün esrarımızı dinledi, işitti... Ben ki, Ali dayının bile ortaklık dolmasına pek taraftar değilim...
Kendi kendine kumanda verdi:
— Haydi eve... İlk iş olarak bu davayı halletmeli...
Köse, evine döndüğü vakit, ikinci diyi geçiyordu.
Saraylı hanıma alt katta rasladı:
— Nasıl Handan?
— İyi, alsancığım.
— İlaçlarını koklattınız mı, küştüf-fam?...
— Tabii koklattım... Koklatmıyayım da, ayılsın mı?
— Lâkin saatini kaçırmanın... İyî itina etmeli ki bir falso olmasın... Maazallah, günün birinde, Zeynelâbidin paşa konağında, Bedriye hanımefendinin yatağında, konak halkının karşısında, karımın ayıldığını, «Ben neredeyim?... Sizler kimsiniz?...» diye sormasını tasavvur edin...
— Maazallah... Fakat o zaman

den kolaylıkla çıkabilir, pašalım... «Çıldırıldı! Aklını kaybetti!» dersiniz meselâ...
— İyi amma... «Ben filâncayım, falancanın kızı, fışmekâncanın karısınıym, şu adreste oturuyorum...» diye başlarsa...
— Saçmalıyor, derler...
— Ya ben konakta değilsem... Söylediklerini ispat etmek imkânını bulursa...
— Allah vermesin...
— Üstelik bunları damat Orhan Sami beye ispat ederse... Ona başka şeyler de ispat ederse...
— Allah vermesin... Allah vermesin... Aman susun, pašalım... Tüylerim diken diken oldu...
— Alâ... Tüyleriniz diken diken olsun ki fazla alâka gösterin...
Köse, kendi kendine:
«— Böyle bir şey olsa bile, Handan, sırf aile günahlarını affettirmek nazariyesi» ne kapıldığı için Orhan Samiye karşı kendi hüviyetini meydana vurmayacaktır... Buna eminim!... Fakat saraylı hanıma vazifesini iyi görmesi için göz dağı vermeli!» diye düşünüyordu.
Sonra, yüksek sesle:
— Cüce ne vaziyette?

AKŞAMDAN AKŞAMA

Para sevgisi ile idealizm birleştirilemez mi?

Pek yakın tanıdıklarından bir zat vardı: Muhitte para canlı ve basit diye adı çıkmıştı. Mutfağa girer; tencereleri açar; kileri kontrol eder. Yağ ve Terkos fazla sarfedilmesin diye bakar. Eş dost da onun bu halini servetine ve içtimai mevkine yakıştıramazdı.

Günün birinde bu zat, ailesinden evlenmek üzere üç fakir kız çeyizledi. Alem de şaşırdı.

Bunun üzerine şu hikâyeyi anlattı:

Bir memlekette hayırseverler faaliyetine geçmiş. Kendilerine Elektrik kuralı falancanın en fazla yardım edeceği haber verilmiş. Heyet halinde evine gitmişler. Tam kapıyı çalmışlar ki, içeriden bir gürültü dikkatlerine çarpmış.

Fabrikatör, hizmetçisini başlatmış:

— Ne demeye hazırsın 75 lik ampul taktın?... 40 lik nemize yetmiyordu?... Onunla da pekâlâ görüyorduk...

— Kimdir bu bağırın? - diye söföre sormuşlar.

— İşte, Elektrik kuralı!

Teessüflü birbirlerinin yüzüne bakmışlar:

— Nafile gelmişiz... Meğer bize yanlış tavsiye etmişler... Böyle adamı iane verir mi?... Müracaata bile lüzum yok... Geri dönelim.

Tam gidiyorlarmış. Ev sahibi heyeti farkederek çağırtmış. Salona almış. Sigara, kahve ikram ettikten sonra ziyaret sebeplerini sormuş.

Onlar da ezile büzüle anlatmışlar.

— A... Pekâlâ... Böyle yardımları severim... - dedikten sonra adam çek defterini çıkarıp bir milyon yazmış.

Misafirlerinin hayretini görünce de:

— Deminki ampul kavgasını duyduğunuz, değil mi?... - demiş. — Fakat, mühterem vatandaşlarım, sayet o zihniyette olmasaydım, böyle santimler üzerine titriye titriye kazanmasaydım size şimdi böyle bir yardımda bulunamazdım.

Bir kudeme meclisinde yeni nesil tartışılıyor:

— Arnavuda sormuşlar: «Cehenname gider misin?» Cevap vermiş: «Maas kaç para?» demiş. Bizim evlatlar da artık ona benziyor. Liseden çıkıp meslek seçerken «Hangisinin kazancı fazla?» diye rekten ölçüye vuruyorlar. Her adımda bir çıkar düşünmek, her şeyi menfaat tezaşile tartmak! Bu nedir böyle?

— Bizim zamanımızda, okumak, okumak, içindi. Bir mesleğin şeref ve ıkkalı, cemiyete lüzumu konuşulur; ancak lâf arasında: «Eh, kazancı da fena değil!» denirdi... Böyle Arnavutvari düşünmek olur mu?

Halbuki acaba para sevmekle idealizm birleştirilemez mi? Yukarıki gelinlik kızlar ve 75 lik ampul hikâyeleri bunun pekâlâ kabil olduğunu gösteriyor. Hayatta da bunu teyid edici misaller bulunduğunu pekâlâ biliriz.

Şayet kudeme meclisinde anlatıldığı gibi yeni nesil hakikaten «Cehenname giderim, kaç para?» diye soruyorsa, bu onun eskilerden hem daha pratik, hem daha cerval olduğunu gösterir. Elverir ki, kazanmak hırslının arttığı nispette kalblerden idealizm silinmesin. Esasen şu ümrani ve refahı noksan memlekete idealizm derecesinde zenginlik de lâzımdır. Yoksa bir manastırdaki ve bir tekkedeki mutakifler de idealistler. Onlarda beğenmedikimiz, maddi hayata kıymet veremeyişleri, hayat seviyesinin düşmesine sebep olmuşlardır. Gençlerin kalbinde doğan çok kazanmak hırsı sayesinde evlerimiz eve, bahçelerimiz bahçeye, ailelerimizin her ferdi insana, yemeyişimize yemeğe, gezmemiz gezmeye ve bunların muhassasları olarak da şehrimiz şehre, milletçe hayatımız

ŞEHİR HABERLERİ

Değirmende bir işçi yandı

Yangın mangaldan çıktı, iki işçi nezaret altına alındı

Besiktaşta Köyünde bir değirmende yangın çıktığını dün yazmıştık. İtfaiye yangını söndürdükten sonra yapılan araştırma sonunda bir işçinin de yangından kurtulmuş olarak yanıp öldüğü anlaşılmıştır.

Yapılan tahkikata nazaran yangın şöyle olmuştur: Besiktaşta Köyünde 64 numaralı ve beş katlı un değirmeni, Basmacıyan ve Ohanyan adlarında iki kişiye aittir. Değirmeni, Sebat şirketi kira ile işletmektedir.

Değirmenin elekler dairesinde çalışan Karabet ve Nazaret adlarında iki işçi, evvelki gün akşam üzeri, ayaksız bir saç mangal içine ateş doldurarak beşinci katta yattıkları odaya bırakmışlar ve aşağıya inip çalışmaya başlamışlardır. Bir müddet sonra mangal kızmış ve odanın döşeme tahtaları yanmaya başlamıştır. Tahtalar tutuştuktan biraz sonra işçiler bunun farkına vararak saat üç buçuk sıralarında yukarıya çıkmışlar ve ateşi söndürmek için uğraşmışlardır. Değirmen işçileri el birliğiyle ateşi söndürmek için bir buçuk saat kadar uğraştıkları halde muvaffak olamayınca, itfaiyeye ha-

ber vermişlerdir. Bu suretle, bir buçuk saat sonra ve alev her tarafı kaplamış bir halde iken yangını haber alan itfaiye derhal yetişmiş ve ateşi söndürmek için faaliyete geçmiştir. Üç saat çalışmadan sonra binanın iç kısmı ve değirmen makinelerinin bazıları yangından sonra ateş söndürülebilmiştir.

Değirmende bulunan beş bin çuval un ve elli ton buğday dışarıya çıkarılarak kurtarılmıştır. Yangın esnasında beşinci katta odasında bulunan olan değirmen işçilerinden Ohannes, vakitle uyanamadığından, alevler arasında yanıp ölmüştür. Ateş söndürüldükten sonra enkaz arasında Ohannesin kömür halinde cesedi bulunmuştur.

Değirmen 39 bin liraya sigortalıdır. İşçi Karabet ile Nazaret, odaya ateşli mangal koymak suretile tedbirsizlik ve dikkatsizlikle yangına ve ölümüne sebebiyet vermek suçlarından yakalanarak nezaret altına alınmışlardır. Yangını vaktinde itfaiyeye haber vermeyen değirmen işçileri hakkında tahkikata başlanmıştır. Müddeiumumilik ve zabıta tahkikata devam ediyor.

Metres katili

Mustafa 14 sene ağır hapis cezasına mahkûm oldu

Beyoğlunda bir apartımda beraber yaşadığı Fatma Jale adındaki kadını tabanca ile öldüren eski polis memurlarından Mustafanın muhakemesi dün ikinci ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde Mustafanın bir müddet Fatma Jale ile beraber yaşadığı, bilhasele kadının, Memduh adında biri ile de münasebet peyda ettiği, bundan hiddetlenen Mustafanın, bir gece Beyoğlunda Kalyoncukulluğundaki apartımda Fatma Jale ile konuşurken bu meseleyi açarak kavgaya çıkıp tabancasıyla kadını karından vurarak öldürdüğü sabit görülmüştür. Bu suçtan dolayı Mustafanın 18 sene ağır hapsine karar verilmiş ve cinayeti polis tabancasıyla işlemek suretile, suçta, memuriyetine ait bir vasıyayı kullanmak yüzündeki, cezası 21 sene çıkarılmıştır. Ancak, Mustafanın, Fatma Jaleyi sevmesi ve kadını da başka erkeklerle münasebet peyda etmek suretile kiskandırı hareketle bulunması, ceza-yı hafifletici mahiyette görülerek bu cezası 14 sene ağır hapse tahvil edilmiştir. Mustafa, ebediyen âmme hizmetlerinden mahrum kalacak ve ceza müddeti kadar da kanunî mahuriyet altında bulundurulacaktır.

Ticaret Vekâleti müsteşarının tetkikleri

Şehrimizde tetkikler yapan Ticaret Vekâleti müsteşarı B. Cavit Zamanlı dün öğleden evvel Mıntaka Ticaret müdürlüğünde meşgul olmuş, müteakiben Belediyeye gidererek İktisat müdürü ile konuşmuştur. Müsteşar, gıda maddeleri fiyatları mal miktarı ve sevkiyat işleri ile meşgul olmaktadır.

Ticaret Vekâleti, İstanbula her nevi yiyecek maddesi sevkiyatını ön plana almıştır. Sevkiyatın intizam dahilinde yapılmasına çalışılarak gıhrın malsız bırakılmaması esas tutulmuştur. Belediye ile temas esnasında bu hususlar konuşulmuş, Vekâletin noktai nazarı anlatılmıştır.

Piyasa kontrollerinin sadece Belediye tarafından yapılacağı ve Ticaret Vekâletinin ancak fiyat tereffüü ve piyasadaki hareketleri tesbit ile meşgul olacağı yazılmıştır. Dün bu husus da konuşulmuştur.

Merhum Ahmet Refik için

Bugün Müverrih Ahmet Refik Altınayın ölümünün beşinci yıldır. Bu hazine yıldönümü münasebetiyle dost ve akrabaları bugün Büyükada'daki kabrini ziyaret ederek aziz hatırasını anacaklardır.

Kabataş lisesi yar direktörlüğü

Beyoğlu erkek ortaokulu yardirektörü B. İhsan Varasın Kabataş lisesi yardirektörlüğüne terfian tayin edildiğini memnuniyetle öğrenedik. Bu kıymetli ve çalışkan genç maarifimize yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Bayram Namazı

Vasatı : 7,49
Ezanı : 1,13

(Vâ - Nû)

Herkesin göreceği büyük Film

ISSIZ ADA

Türkçe sözlü, S A Z L I, Sarkılı
JUL VERNİN dünyaca meşhur eserlerinden - Havada, denizde, insan girmemiş Ormanlarda geçen Tüyler Ürpertici macera
30 KİŞİLİK S A Z H E Y E T İ
İflâveten: İsrarlı Kindistan: K İ Ş M İ R
E L H A M R A'da
Bugün saat 11 de tenzilatlı matine

YARIN MATİNELERDEN İTİBAREN

SÜMER SINEMASI

BAYRAM MÜNASEBETİLE
Sinemacılığa bir inkılâp teşkil eden ve
BARBARA ve WILLIAM
STANWYCK ve HOLDEN
tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan meşhur Rejisör...
RUPEN MAMULYAN'ın şaheseri
ALTIN GİBİ ÇOCUK
Fevkalâde filmi göstercek ve seyircilerde unutulmaz iz ve hatıra bırakacaktır.

İstanbul Vali ve Belediye Riyasetinden:
Belediyelere veya hayvanları koruma kurumuna gerek diri gerekse ölü olarak beş köpek teslim edenlere beher köpek için yirmi, beşten ona kadar olanların beherine yirmi beş ve ondan yukarı olanların beherine de otuz kuruş hesabı paralarının derhal verileceği ilân olunur. (435)

İstanbul Belediyesi ilânları
Beyoğlunda Tarihabaş caddesindeki eski mecranın ta'miri işi açık ek-siltmeye konulmuştur. Keşif bedeli «263» lira «02» kuruş ve ilk te'minatı «319» lira «73» kuruştur.
Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir.
İhale 22/10/1942 perşembe günü saat 14 de Dalmi Encümende yapılacaktır.
Taliplerin ilk te'minat makbuz veya mektupları, ihaleden (SEKİZ) gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve ib-razı lâzım gelen diğer vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Dalmi Encümende bulunmaları. (438)

RADYO

Bugünkü program
12,30 Program, 12,32 Müzik (Pl.), 12,45 Ajans haberleri, 13 Oyun havaları ve türküler, 13,30 Salon orkestrası, 18,03 Dans orkestrası, 18,45 Nihavent makamından şarkılar, 19 Ziraat saati, 19,15 Muhayyer makamından şarkılar, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Semai, şarkı ve türküler, 20,15 Konuşma, 20,30 Oda musikisi, 21 Evin saati, 21,15 Fasıl heyeti, 21,50 Ankara sonbahar at koşularının neticeleri, 22 Müzik (Pl.), 22,30 Ajans haberleri.

ŞEHİR TİYATROLARI
Bu akşam
Saat 20,30 da Dram kısmı
KİŞ MASALI
Yazan: W. Shakespeare
Türkçesi: Mefharet Ersin
Komedî kısmı — YALANCI, Yazan: Carlo Goldoni, Türkçesi: S. Moray
Bugün saat 15,30 da matine

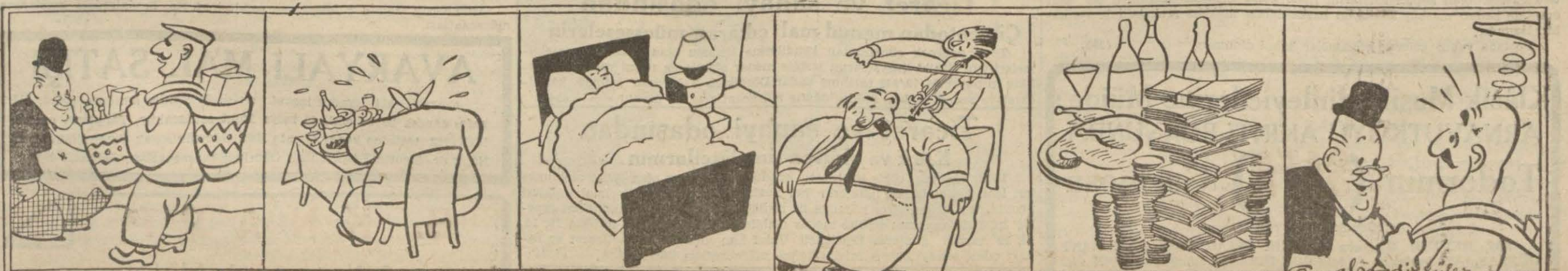
PERİ Şık Bayanlar Ayakkabıcısı

Bugün
Gülmek, eğlenmek, hoş vakit geçirmek isterseniz hiç düşünceden muhakkak
S E S
Sinemasına gidip sinema âleminin çapkın yıldızı:
GINGER ROGERS'i
seyredenleri kahkaha ile güldüren, eğlendiren
Hangisini Alayım?
filminde görünüz. S E S Sineması, Şehir Tiyatrosunun eski komedi kısmındadır. Bu gün matineler saat 11 de, 1 de, ve her günkü gibi 14,30 da, 16,30 da 18,30 da, Suare: 9 da, 11 da.
Telefon: 49369

Günlük Borsa
10/10/1942 fiyatları
Londra üzerine 1 sterlin 5,24
Nevyork üzerine 100 dolar 132,20
Cenevre üzerine 100 30,365
Madrid üzerine 100 pejeta 12,9375
Stokholm üzerine 100 kuron 31,16
ESHAM ve TAHVİLÂT
İzmir Esmef ve Ehall Bankası 6,90

Her akşam
(İSTİKLÂL CADDESİ L Â L E SINEMASI KARŞISINDA)
İSTANBUL GAZİNOSU
Pek muhteşem bir GALA ile AÇILIYOR
SAFİYE ve S A Z H E Y E T İ
Bestekâr Tanburî SALÂHADDİN PINAR Klânet SALİH
Kanunî AHMET YATMAN Keman SAİM
Cümbüş CEMAL Keman MAKŞUT
Bayanlar: FAİDE - İzmirlî MELÂHAT - BİRSEN - SANİYE - CAHİDE - NERMİN - SEHER.
M U A M M E R ve arkadaşları
ALABANDA Revüsünün 101 inci GÜNÜ
Yeni dekor ve yeni mizansen ile devam ediyor. Gazinomuzun iç açıcı dekorlarını, beynelmîl şöhreti haiz ve Normandiya Transatlantiginin dekorlarını yapan M. SU hazırlamıştır. Telefon: 40574

Amcabeye göre...

— Parayla değil sırayla bu Amca-bevî. Bir zamanlar sehirliker para-... Ekmeğin hasını, kebabın yağ-larını verler. rakunun en âlâsını içe-... Eşyanın gubüğünde oturur, dö-şedini çabasında satıyor... Çalgının incisini dinlerlerdi!.. Aha şimdi tıra bize geldi... Biraz da biz kazanalım, yiye-lim. İhtilâs bababab... A. — Âfiyet olsun dayı, kazan-... ne zaman tamâzâ beklemişiz zamanı

Miisteri ve Dostlarının Bayramını kutlular.